Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Навчально-науковий інститут
«Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
Кафедра міжнародних відносин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор ННІ «Каразінський інститут
міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

«27» серпня 2026 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

рівень вищої освіти: другий (магістерський)

галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»
(шифр і назва)

спеціальність: С3 «Міжнародні відносини»
(шифр і назва)

освітня програма: «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
(шифр і назва)

спеціалізація: _____
(шифр і назва)

вид дисципліни: обов`язкова
(обов`язкова / за вибором)

навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2026 / 2027 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу

«27» серпня 2026 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:
кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин
Лариса ЧЕРНИШОВА

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин

«26» серпня 2026 року, протокол № 1

Завідувач кафедри _____ Наталія ВИННИКОВА
(підпис) (ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Гарант освітньо-професійної програми
«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

_____ Валентина ШАМРАЄВА
(підпис) (ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

«27» серпня 2026 року, протокол № 1

Голова науково-методичної комісії _____ Ганна ПАНАСЕНКО
(підпис) (ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень міжнародних відносин» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» підготовки магістра спеціальності С3 «Міжнародні відносини».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. ***Метою викладання*** навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень міжнародних відносин» є формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та практичних навичок з організації та проведення наукового дослідження для вирішення складних задач та проблем у сфері міжнародних відносин.

1.2. ***Основними завданнями*** вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень міжнародних відносин» є:

– сформувати у здобувачів знання про сучасні методологічні підходи, принципи та методики дослідження міжнародних відносин, світової політики та зовнішньої політики держав;

– навчити застосовувати методи збору, обробки та аналізу інформації для вивчення актуальних проблем міжнародних відносин, формування обґрунтованих висновків і рекомендацій;

– розвинути навички організації та проведення прикладних наукових досліджень, у тому числі проєктування дослідницьких робіт, визначення їх мети, завдань, об’єкта і предмета;

– сприяти засвоєнню вмінь моделювати об’єкти й процеси міжнародних відносин та зовнішньої політики із застосуванням сучасних інструментів дослідження;

– формувати здатність інтегрувати теоретичні знання та практичні навички для вирішення складних наукових і прикладних завдань у сфері міжнародних відносин.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120*.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов’язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
1-й	1-й
Лекції	
16 год.	6 год.
Семінарські заняття	
16 год.	- год.
Практичні заняття	
- год.	2 год.
Лабораторні заняття	
- год.	- год.
Самостійна робота	
88 год.	112 год.
Індивідуальні завдання	
-	

** у разі формування малочисельних груп обсяг аудиторного навчального навантаження, відведеного на вивчення навчальної дисципліни, зменшується відповідно до Положення про планування й звітування науково- педагогічних працівників Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.*

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна:

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні;

ЗК3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

- формування наступних фахових компетентностей:

СК4. Здатність аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні та суспільні відносини, політичні та суспільні системи.

СК5. Здатність аналізувати та прогнозувати міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК6. Здатність використовувати для дослідження міжнародних відносин, суспільних комунікацій та для регіональних студій теоретичні та методологічні підходи політології, економічної та правової науки, міждисциплінарних досліджень.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні досягти наступних результатів:

РН1. Знати та розуміти природу, джерел та напрямів еволюції міжнародних відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стану теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики;

РН3. Застосовувати сучасні наукові підходи, методології та методики для дослідження проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики;

РН5. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, світової політики та зовнішньої політики держав;

РН9. Готувати аналітичні довідки, звіти та інші документи про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій т а регіональних студій;

РН10. Розробляти та реалізовувати проекти прикладних досліджень міжнародних відносин, зовнішньої та світової політики;

РН12. Формулювати задачі моделювання, створювати і досліджувати моделі об’єктів і процесів міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій;

РН15. Використовувати інформаційно-аналітичні платформи та інструменти штучного інтелекту для аналізу міжнародних процесів і підтримки прийняття рішень у сфері міжнародних відносин;

РН21. Розробляти практичні рекомендації та аналітичні пропозиції для органів державної влади, міжнародних організацій та інших суб’єктів міжнародних відносин на основі результатів досліджень і прогнозного аналізу.

1.8. Пререквізити.

Вивчення дисципліни передбачає наявність у здобувачів попередньо засвоєних знань, отриманих у межах освітніх компонентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, зокрема з основ наукових досліджень, інформаційно-аналітичної діяльності, а також методів дослідження політології та міжнародних відносин.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Загальні відомості про науку та наукове дослідження.

Наука як особлива форма людської діяльності. Виникнення і розвиток науки. Основний продукт мета та функції науки. Структура науки. Поняття, завдання та розділи наукознавства. Класифікація наук.

Тема 2. Методологічні основи наукового дослідження.

Поняття та функції методології наукових досліджень. Поняття методу наукового дослідження та його основні риси. Система методів наукового дослідження. Загальнонаукові методи наукових досліджень. Методи дослідження міжнародних відносин.

Тема 3. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.

Характеристика інформаційного забезпечення наукових досліджень. Первинна та вторинна інформація. Методика пошуку джерел наукової інформації. Опрацювання джерел наукової інформації. Основні види видань, передбачені Національним стандартом України ДСТУ 3017:2015 «Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять».

Тема 4. Організація дослідницької діяльності.

Розроблення програми наукового дослідження. Наукова проблема та тема наукового дослідження. Об'єкт та предмет наукового дослідження. Мета і завдання дослідження. Складання плану дослідження, розроблення методології дослідження та обґрунтування наукових гіпотез. Пошук та збір наукової інформації. Аналіз та інтерпретація наукової інформації. Підведення підсумків наукового дослідження. Поняття результатів наукового дослідження та основні вимоги до них. Особливості усної передачі інформації про результати наукової діяльності.

Тема 5. Інтелектуальна власність в науковій діяльності.

Право інтелектуальної власності. Авторське право на твір. Результати винахідницької роботи. Патент на винахід (корисну модель). Охорона та захист інтелектуальної власності. Комерціалізація. Академічна доброчесність сучасного науковця. Використання антиплагіатних систем для забезпечення академічної доброчесності у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна.

Тема 6. Наукові роботи за результатами досліджень. Кваліфікаційна робота магістра.

Основні види наукових робіт. Мова і стиль наукового дослідження. Наочне представлення результатів наукових досліджень. Кваліфікаційні роботи: підготовка, оформлення і захист. Структура та технічне оформлення кваліфікаційної роботи магістра. Наукова публікація як представлення результатів наукового дослідження.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	с	інд	с.р.		л	п	с	інд	с.р.
Тема 1. Загальні відомості про науку та наукове дослідження	20	2	-	2	-	16	20	2	-	-	-	18
Тема 2. Методологічні основи наукового дослідження	20	4	-	4	-	12	20	2	2	-	-	16
Тема 3. Інформаційне забезпечення наукових досліджень	20	2	-	2	-	16	20	-	-	-	-	20
Тема 4. Організація дослідницької діяльності	20	2	-	2	-	16	20	-	-	-	-	20
Тема 5. Інтелектуальна власність в науковій діяльності	20	2	-	2	-	16	20	-	-	-	-	20

Тема 6. Наукові роботи за результатами досліджень. Кваліфікаційна робота магістра	20	4	-	4		12	20	2				18
Усього годин	***120***	***16***	***-***	***16***	***-***	***88***	***120***	***6***	***2***	***-***	***-***	***112***

4. Теми семінарських занять (денна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні відомості про науку та наукове дослідження	2
2-3	Методологічні основи наукового дослідження	4
4	Інформаційне забезпечення наукових досліджень	2
5	Організація дослідницької діяльності	2
6	Інтелектуальна власність в науковій діяльності	2
7-8	Наукові роботи за результатами досліджень. Кваліфікаційна робота магістра	4
	Разом	16

Теми практичних занять (заочна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методологічні основи наукового дослідження	2
	Разом	2

5. Завдання для самостійної робота

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин денна форма	Кількість годин заочна форма
1	**Загальні відомості про науку та наукове дослідження.** *Завдання:* поглибити знання з історичних етапів розвитку науки та її класифікації. Скласти таблицю «Характеристика історичних етапів розвитку науки». Підготувати доповідь на тему «Сучасні досягнення науки (на прикладі певного виду науки)». Джерела: 1. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник / К. В. Бориченко, А. О. Гудзь, О. Є. Панфілов. Одеса: Фенікс, 2022. 48 с. 2. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / укладачі: Н.В. Рашкевич, Ю.А. Отрош. Харків, 2022. 291 с.	16	18

2	**Методологічні основи наукового дослідження.** *Завдання:* поглибити знання з технології застосування різних методів дослідження міжнародних відносин. Підготувати проект в малих групах «Особливості застосування прикладних методів дослідження міжнародних відносин». Джерела: 1. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник / К. В. Бориченко, А. О. Гудзь, О. Є. Панфілов. Одеса: Фенікс, 2022. 48 с. 2. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / укладачі: Н.В. Рашкевич, Ю.А. Отрош. Харків, 2022. 291 с.	12	16
3	**Інформаційне забезпечення наукових досліджень** *Завдання:* поглибити знання з процесу збору різних видів інформації. Обґрунтувати як для певного наукового дослідження міжнародних відносин застосовується методика пошуку джерел наукової інформації. Джерела: 1. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник / К. В. Бориченко, А. О. Гудзь, О. Є. Панфілов. Одеса: Фенікс, 2022. 48 с. 2. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / укладачі: Н.В. Рашкевич, Ю.А. Отрош. Харків, 2022. 291 с.	16	20
4	**Організація дослідницької діяльності** *Завдання:* ознайомитися з особливостями розробки програми наукового дослідження. Скласти план наукового дослідження з певної теми, визначити об’єкт, предмет дослідження. Джерела: 1. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник / К. В. Бориченко, А. О. Гудзь, О. Є. Панфілов. Одеса: Фенікс, 2022. 48 с. 2. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / укладачі: Н.В. Рашкевич, Ю.А. Отрош. Харків, 2022. 291 с.	16	20
5	**Інтелектуальна власність в науковій діяльності.** *Завдання:* дослідити правові аспекти інтелектуальної власності. Використовуючи результати наукових досліджень з певної теми, сформувати тезово власні висновки та визначити за допомогою різних програм рівень плагіату, порівняти результати. Джерела: 1. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник / К. В. Бориченко, А. О. Гудзь, О. Є. Панфілов. Одеса: Фенікс, 2022. 48 с. 2. Браславська О. Організація наукових досліджень в умовах цифрової трансформації: методологічні підходи та перспективи застосування. *Перспективи та інновації науки*. 2025. № 6(52).	16	20

6	**Наукові роботи за результатами досліджень. Кваліфікаційна робота магістра.** *Завдання:* поглибити знання з видів наукових робіт та особливостей їх підготовки. Оформити результат власного наукового дослідження згідно методичних рекомендацій. Джерела: 1. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник / К. В. Бориченко, А. О. Гудзь, О. Є. Панфілов. Одеса: Фенікс, 2022. 48 с. 2. Кібік О., Мамич М. Методологія проведення та презентація наукових досліджень з управління : практикум [Електронне видання]. Одеса, 2025. 55 с.	12	18
	Разом	**88**	**112**

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання навчальним планом не передбачене.

7. Методи навчання

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП віддзеркалює табл. 7.1

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентою «Методологія та організація наукових досліджень міжнародних відносин»

Шифр ПРН (відповідно до ОНП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики /форми оцінювання
РН1	Знати та розуміти природу, джерел та напрямів еволюції міжнародних відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стану теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), індуктивний, дедуктивний, репродуктивний методи, проблемного виконання.	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, залікова робота
РН3	Застосовувати сучасні наукові підходи, методології та методики для дослідження проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики	Лекція; пошук джерел інформації, робота з первинними, вторинними даними (критичний аналіз, інтерпретація).	Оцінювання результатів дослідження на семінарських заняттях; залікова робота
РН5	Збирати, обробляти та аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, світової політики та зовнішньої політики держав	Лекція, робота з первинними та вторинними даними, розробка проектів, презентація результатів досліджень	Оцінювання результатів дослідження на семінарських заняттях; залікова робота

РН09	Готувати аналітичні довідки, звіти та інші документи про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій	Лекція, робота з первинними та вторинними даними, виконання творчих завдань, презентація результатів	Оцінювання результатів дослідження на семінарських заняттях; залікова робота
РН10	Розробляти та реалізовувати проекти прикладних досліджень міжнародних відносин, зовнішньої та світової політики	Лекція, пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), індуктивний, дедуктивний, репродуктивний методи, проблемного виконання	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, залікова робота.
РН12	Формулювати задачі моделювання, створювати і досліджувати моделі об'єктів і процесів міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій	Лекція, виконання ситуаційних завдань у командах, аналіз отриманих результатів	Оцінювання результатів дослідження на семінарських заняттях; розв'язування аналітичних завдань, залікова робота
РН15	Використовувати інформаційно-аналітичні платформи та інструменти штучного інтелекту для аналізу міжнародних процесів і підтримки прийняття рішень у сфері міжнародних відносин.	Лекція, робота з первинними та вторинними даними, виконання творчих завдань, презентація результатів	Оцінювання результатів дослідження на семінарських заняттях; залікова робота
РН21	Розробляти практичні рекомендації та аналітичні пропозиції для органів державної влади, міжнародних організацій та інших суб'єктів міжнародних відносин на основі результатів досліджень і прогнозного аналізу	Лекція, виконання ситуаційних завдань у командах, аналіз отриманих результатів	Оцінювання результатів дослідження на семінарських заняттях; розв'язування аналітичних завдань, залікова робота

8. Методи контролю

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на семінарських заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи здобувача під час лекційних та практичних занять (групова дискусія, тренінгові завдання);
- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проєктних завдань в ході індивідуально / командної роботи студентів;
- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (у вигляді тестування);
- контроль та оцінювання вмінь вирішувати аналітичні та інші завдання;

- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- оцінювання вмінь та навичок збирати та оброблювати дані.

На семінарському/практичному занятті здобувач може отримати від 1 до 5/10 балів. При відсутності здобувача вищої освіти на практичному занятті без поважної причини, але за умови розміщення ним виконаних завдань на платформі Moodle в дистанційному курсі «Методологія та організація наукових досліджень міжнародних відносин», оцінка за завдання виставляється на 1 бал нижча від потенційної.

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється після їх завершення на основі проведення **заліку**. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок здобувачів, набутих під час вивчення зазначених тем.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання						Разом	Залік	Сума
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6			
10	10	10	10	10	10	60	40	100

Т1, Т2 ... – теми розділів.

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Під час вивчення навчальної дисципліни використання технологій штучного інтелекту (ШІ) здійснюється відповідно до Політики використання технологій штучного інтелекту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

У межах дисципліни застосовуються такі моделі використання ШІ:

1. Модель «ШІ заборонено».

Використання технологій штучного інтелекту не допускається під час виконання контрольних заходів, спрямованих на перевірку індивідуальних знань і сформованості компетентностей здобувача освіти, зокрема: усного опитування, тестування, аналізу, інтерпретації результатів дослідження та пропозицій, заліку.

2. Модель «ШІ як асистент».

Під час підготовки до семінарських, практичних занять, виконання аналітичних, проєктних завдань дозволяється використання ШІ для: пошуку та систематизації наукових джерел, перевірки граматики, стилю та оформлення. Фінальний текст роботи, висновки, аналіз, інтерпретація результатів та прийняті рішення повинні бути самостійно підготовлені здобувачем освіти.

3. Модель «ШІ як інструмент».

Для окремих проєктних робіт використання технологій штучного інтелекту може бути обов'язковою складовою виконання завдання. У таких окремих випадках здобувачі освіти можуть використовувати генеративні моделі ШІ для: створення візуалізацій, схем або зображень.

Усі результати, отримані за допомогою ШІ, підлягають критичному аналізу, перевірці та доопрацюванню здобувачем освіти.

Декларування використання ШІ.

У разі використання технологій штучного інтелекту здобувач освіти зобов'язаний зазначити: назву сервісу або моделі ШІ; дату використання; характер допомоги (пошук наукових джерел, створення візуалізацій, редагування тексту тощо).

За вимогою викладача здобувач освіти повинен надати використані запити (prompts) або пояснити спосіб використання інструментів ШІ.

Недекларованe використання технологій штучного інтелекту або подання згенерованого ШІ матеріалу як власного результату навчальної діяльності розглядається

як порушення принципів академічної доброчесності відповідно до внутрішніх нормативних документів Університету.

Заходи, спрямовані на дотримання академічної доброчесності для здобувачів освіти:

1. Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
2. Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
3. Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
4. Надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі **види активностей та неформальної освіти** здобувача:

– проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);

– участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);

– участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється згідно з нормативно-правовими документами Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Максимальна сума балів за поточним контролем на лекційних та практичних заняттях складає **60 балів.**

Таблиця 9.1

Критерії та методи оцінювання поточного контролю

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Робота над аналітичними завданнями, індивідуальними завданнями	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу (може припуститися окремої неточності), вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	9-10/5
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок	5-8/3-4
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував неповне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, припустився суттєвих помилок	1-4/1-2
Робота над проєктними завданнями, командними	виставляється здобувачу вищої освіти, який досяг цілей завдання, виконав ефективно роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку, може припуститися окремої помилки.	9-10/5

роботами тощо	виставляється здобувачу вищої освіти, який частково досяг цілей завдання, виконав роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку, проте припускався певних помилок	5-8/3-4
	виставляється здобувачу вищої освіти, який не досяг цілей завдання, частково виконав роль ділової гри тощо, не зміг застосувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку	1-4/1-2
Тренінг-курси, дистанційні курси	здобувач повинен надати підтверджуючий документ про закінчення курсів; теми курсів, які відповідають робочій програмі навчальної дисципліни перезараховуються.	10 (за тему)
Участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах тощо	здобувач повинен надати підтверджуючі документи (сертифікати учасника заходу, витяги з протоколів тощо).	10
Участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях	здобувач повинен надати підтверджуючі документи (копії наукових публікацій, витяги з протоколів тощо).	10-30

Підсумковий контроль проводиться на основі **заліку.** Кожен з білетів містить 2 теоретичні питання. Максимальна кількість балів, яка може бути нарахована за перше та друге теоретичне питання, дорівнює 20 балів. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на заліку здобувач на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії **форс-мажорних обставин** здобувачам вищої освіти денної форми навчання надається можливість скласти **залік в тестовій формі** (білет містить 40 тестових завдань, здобувач одержує 1 бал за кожну вірну відповідь) **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Методологія та організація наукових досліджень міжнародних відносин», режим доступу: https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=9847.

Таблиця 9.2

Критерії та методи оцінювання підсумкового контролю

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
За теоретичне питання залікового білету	здобувач цілком і всебічно розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.	16-20
	здобувач розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, але спостерігаються деякі упущення при відповідях на питання та неточні обґрунтування.	11-15
	здобувач розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але слабко орієнтується в джерелах, припускається помилок, матеріал викладає нелогічно.	6-10
	здобувач не розкрив питання навіть у загальних рисах, не розуміє його сутності, не орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.	0-5

Максимальна кількість набраних балів з дисципліни складає **100 балів**.
Оцінювання здійснюється відповідно до шкали ЗВО.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70-89	
50-69	
0-49	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Чернишова Л.О. Дистанційний курс «Методологія та організація наукових досліджень міжнародних відносин». URL: https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=9847.
2. Методологія та організація наукових досліджень міжнародних відносин: методичні рекомендації до семінарських занять та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю С3 «Міжнародні відносини» освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» [Електронний ресурс] / уклад. Л. О. Чернишова. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2026. URI: https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/26620
3. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / укладачі: Н.В. Рашкевич, Ю.А. Отрош. Харків, 2022. 291 с.
4. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник / К. В. Бориченко, А. О. Гудзь, О. Є. Панфілов. Одеса: Фенікс, 2022. 48 с. URL: https://doi.org/10.32837/11300.22511.
5. Методологія та організація науково-педагогічних досліджень : навчально-методичний посібник для аспірантів галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальностей 011, 015 / упорядники: Гуревич Р.С., Фрицюк В.А. Вінниця : «Твори», 2024. 350 с. DOI: https://doi.org/10.31652/001.817:37(075.8)-1-350
6. Кібік О., Мамич М. Методологія проведення та презентація наукових досліджень з управління : практикум [Електронне видання]. Одеса, 2025. 55 с. URL: https://hdl.handle.net/11300/29835; DOI: 10.32837/11300.29835
7. Браславська О. Організація наукових досліджень в умовах цифрової трансформації: методологічні підходи та перспективи застосування. *Перспективи та інновації науки*. 2025. № 6(52). DOI: https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-6(52)-181-192
8. Основи наукових досліджень. Курс лекцій. [Електронний ресурс]: навч. посіб. для здобувачів ступеня магістра за спеціальністю 172 Електронні комунікації та радіотехніка / О. Б. Шарпан (уклад.); КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 89 с.
9. Лідерство та комунікації в організації : навчальний посібник / упорядники: Н. Я. Михаліцька, М. Р. Яцик. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 512 с.

Допоміжна література

1. Коцан Н. Н., Коцан Р. І. Методологія досліджень міжнародних відносин: теорія та практика : навчальний посібник. Луцьк: Вежа-Друк; ФОП Гадяк Жанна Володимирівна; друкарня «Волиньполіграф»ТМ. 2022. 99 с.
2. Шуляк А. М., Шуляк Н. О. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах : навчально-методичний комплекс. Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки. 2022. 52с.
3. Єсімов С., Боровікова В. Методологічні основи дослідження інформаційної безпеки. *Соціально-правові студії*. 2023. Том 6, № 1, С. 49-55.

https://doi.org/10.32518/sals1.2023.49

4. Руденко В. М., Руденко Н. М. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2025.

5. Жихарєва В.В., Сментина Н.В., Морозова І.В. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник. Одеса: ОНМУ, 2026. 122 с. DOI: 10.47049/ONMU-2026-NP3

6. Ковтун Н. Методологія наукових досліджень: навчально-методичний посібник для магістрантів спеціальності 033 Філософія. Видання 2-ге, доповнене і доопрацьоване. Житомир, 2024. 130 с.

7. Faies Jafar. Applicability of Grounded Theory Methodology in International Relations Studies. *Electronic Journal of Business Research Methods*. 2022. 20(2). DOI:10.34190/ejbrm.20.2.2246.

8. The Influence of Geopolitics on Research Activity and International Collaboration in Science: The Case of Russia. Scientometrics, 2024.

9. Whetsell, T. A. Democratic Governance and International Research Collaboration: A Longitudinal Analysis of the Global Science Network. arXiv. 2022. URL: https://arxiv.org/abs/2203.01827?utm_source=chatgpt.com

10. Zanin M., Martínez J. H. Analysing international events through the lens of statistical physics: the case of Ukraine. arXiv. 2022. URL: https://arxiv.org/abs/2203.07403?utm_source=chatgpt.com

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Національний стандарт України. «Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила». ДСТУ 3582:2013. Видання офіційне. К.: Мінекономрозвитку України, 2014. 16 с. URL: http://lib.pu.if.ua/files/dstu-8302- 2015.pdf

2. Національний стандарт України. «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Видання офіційне. К.: Держспоживстандарт України, 2016. 47 с. URL: https://zounb.zp.ua/resourse/GOST/index.html

3. Про введення в дію рішення Вченої Ради з питання «Про затвердження порядку проведення перевірки кваліфікаційних робіт, наукових праць та навчальних видань щодо наявності запозичень з інших документів» від 27.02.2020 р. URL: https://www.univer.kharkov.ua/images/poryadok-1.pdf

4. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) (презентація). URL: https://www.univer.kharkov.ua/docs/SAIUP_Presentation.pdf

5. Чому не наукові знання є корисними? URL: https://www.ted.com/talks/hindou_oumarou_ibrahim_indigenous_knowledge_meets_science_to_take_on_climate_change?language=uk#t-100364

6. Як прості ідеї призводять до наукових відкриттів. URL: https://www.ted.com/talks/adam_savage_how_simple_ideas_lead_to_scientific_discoveries/transcript

7. Як працюють фокус-групи. URL: https://www.ted.com/talks/hector_lanz_how_do_focus_groups_work/transcript?lan guage=uk

8. Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint

9. Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти. URL: http://international- relations.knukim.edu.ua/

10. Міжнародні відносини. Серія: Політичні науки. URL: http://univ.kiev.ua/ua/science/journals/ir-ps

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непереборної сили

В умовах дії **обставин непереборної сили** освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з забороною відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти залік дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Методологія та організація наукових досліджень міжнародних відносин» https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=9847.